

Силлабус

**«Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология» кафедрасы
«Терапевтикалық дәрілік мониторинг» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус)
7M10144 «Медицина» Білім беру бағдарламасы**

1.	Пән туралы жалпы мағлұмат		
1.1	Пән коды: M-TDM	1.6	Оқу жылы: 2023-2024
1.2	Пәннің атауы: «Терапевтикалық дәрілік мониторинг»	1.7	Курс: 2
1.3	Реквизитке дейінгі: «Дәрілерді тиімді пайдалану әдістері»	1.8	Семестр: 4
1.4	Реквизиттен кейінгі: «Тиісті клиникалық тәжірибе»	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 5
1.5	Цикл: КП	1.10	Компонент: ТК
2.	Пәннің сипаттамасы (50 сөзден көп емес)		
<p>Терапиялық дәрілік мониторинг туралы түсінік, оның қызметі және тәжірбиелік маңызы. Терапиялық әсер ету ауқымы. Зерттеу әдістері. Жеке фармакологиялық жауаптың ерекшеліктері. Анальгетикалық, антимикробты, вирусқа қарсы, эпилепсияға қарсы, антибластомды, иммунодепрессивті, психоактивті дәрілік заттарды, жүрек-тамыр және тыныс алу жүйесінің функциясына әсер ететін дәрілерді тағайындау кезіндегі терапиялық дәрілік мониторинг.</p> <p>Терапиялық дәрілік мониторинг (ТДМ) дәрілік заттың және оның метаболиттерінің қан плазмасындағы немесе организмнің басқа да биологиялық сұйықтықтарындағы концентрациясын айқындауға негізделген. Ол дәрілік заттың концентрациясы ең аз уытты (дәрі уға айналмауы) және ең аз терапиялық (дәрі емдеуді тоқтатпауы) төмен болмауы үшін жүргізілетін дәрілік терапияны бақылау үшін жүргізіледі. Дәрі-дәрмектің дұрыс режимі мен дозасын әр науқас үшін жеке анықтау табысты емдеуге қол жеткізу үшін дәрі-дәрмектің ең тиімді концентрациясын анықтау, уытты әсерлердің алдын алу, емделушілердің жағдайына байланысты препараттардың дозасын өзгерту мүмкіндігімен емдеудің әрбір кезеңінде болып жатқан өзгерістерді бақылау, тағайындалған терапия кезіндегі әртүрлі факторлардың өзара тәуелділігін зерттеу.</p>			
3.	Жиынтық бағалау түрі		
3.1	Тестілеу	3.5	Курстық
3.2	✓ Жазбаша	3.6	Әссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	ОҚТЕ	3.8	Басқа (көрсету)
4.	Пәннің мақсаттары		
Терапияны дербестендіру және дәрілік заттарды ұтымды пайдалану мақсатында терапевтік дәрілік мониторинг жүргізу құзыреттерін қалыптастыру			
5.	Оқытудың соңғы нәтижелері (пәнніңОН)		
1ОН	Білімін қолдану Терапиялық дәрілік заттардың мониторингін ұйымдастыру және жүргізу бойынша білімін көрсетеді.		
2ОН	Түсінікті қолдану Емдік дәрілік мониторинг үшін дәрі-дәрмектерді іріктеуді негіздей алады.		

3ОН	Қолдана білу Дәрігерлердің, клиникалық фармакологтардың, клиникалық диагностикалық зертхана дәрігерлерінің кәсіби аралық бригадасында дәрілік мониторингті жүргізеді.				
4ОН	Талдауды қалыптастыру Дәрілік заттардың адам ағзасына уытты әсерін алдын алуға және негіздеуге қабілетті.				
5ОН	Тұжырымды қалыптастыру Препаратқа жеке реакцияға әсер ететін факторларды анықтай алады.				
6ОН	Қарым-қатынас дағдылары Дәрілік заттардың жағымсыз әсерлерінің алдын алу және анықтау, терапиялық дәрілік мониторингті бағалау бойынша кәсіби топта жұмыс істей алады				
7ОН	Әрі қарай өз бетінше жалғастыру үшін қажетті оқыту дағдылары оқытылатын салада оқыту Ғылыми әдебиеттерді зерделеу, конференцияларға, оқыту семинарларына қатысу және т. б. арқылы терапиялық дәрілік мониторингтің білімі мен дағдыларын дербес дамытады.				
5.1	ПәнніңОН		Пәнді оқыту нәтижелері мен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері		
	1ОН 2ОН 3ОН	ОН 3	Медицина саласындағы зерттеу, кәсіби және педагогикалық қызметте қолданбалы сипаттағы жаңа білім мен дағдыларды алуға қабілетті		
6.	4ОН 5ОН 6ОН 7ОН		ОН 5	Өзінің біліктілігі шеңберінде медицина саласын дамыту және жаңа тәсілдерді енгізу үшін ғылыми ақпаратты пайдаланады	
	6. Пәнтуралығолыққақпарат				
6.1	Өткізу орны (ғимарат,аудитория): Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы, Аль-Фарабиалаңы 1,4-ші қабат аудитория №401,402,403. Телефон (АТС)40-82-06, ішкі 227				
6.2	Сағаттарының саны	Дәріс	Тәжір.сабақ	Зерт.сабақ	МӨЖ
		-	50	-	70(55/15)
7. Оқытушылартуралымәліметтер					
№	Т.А.Ж.	Дәрежесі және лауазымы	Электрондық адресі	Ғылыми қызығушылықтары және т.б..	Жетістіктері
1	Орманов Намазбай Жаппарович	профессор, медицина ғылымдарының докторы	ormanov48@mail.ru	Әлеуметтік маңызды аурулардың емі және алдын алуы үшін арналған фитопрепараттарды өндеу және енгізу	100-ден астам ғылыми мақалалар мен жарияланымдардың авторы. Магистрлік және докторлық диссертациялардың жетекшісі. Профессор 10-нан астам ғылым кандидаттары мен докторларын дайындады
8. Тақырыптық жоспар					

Апт а/күн	Тақырып атауы	Пәннің қысқаша мазмұны	Пәннің ОН	Сағатса ны	Оқыту технологиясы-ның формасы/ әдістері	Бағалау әдістері/формалары
1	Тәжірибелік сабақ. Кіріспе. Терапиялық дәрілік мониторинг ғылыми пән ретінде.	Кіріспе. Терминдер мен анықтамалар. Анықтамасы терапиялық дәрілік мониторинг ғылыми пән ретінде. Терапиялық дәрілік мониторинг , басқа медициналық және биологиялық ғылымдармен байланыс.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Терапиялық дәрілік мониторинг, басқа медициналық және биологиялық ғылымдармен байланыс.	Емдік дәрілік мониторингтің (ТДМ) теориялық негіздері. Көпбейінді ауруханада ТДМ жүргізу кезінде зертхана жұмысын ұйымдастыру.	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
2	Тәжірибелік сабақ. Емдік дәрілік мониторинг үшін дәрі-дәрмектерді таңдау	ТДМ жүргізудің принциптері мен кезеңдері. Фармакокинетикасы. Фармакокинетикалық параметрлер. Дәрілік мониторинг үшін препараттарды іріктеу критерийлері	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Терапевтік дәрі-дәрмектерді бақылау үшін дәрі-дәрмектерді таңдау	Препаратты қабылдағаннан кейін сынама алу уақытын, алу жиілігін, зерттеу субстратын, зерттеу әдістерін, зерттеу нәтижелерін бағалауды білу.	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
3	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттардың концентрациясын сандық анықтауға арналған зерттеу әдістері.	Дәрілік препараттардың концентрациясын иммунохимиялық және масс спектрометриялық анықтау әдістері	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Дәрілік заттардың концентрациясын сандық анықтауға арналған зерттеу әдістері.	Дәрілік препараттардың концентрациясын иммунохимиялық және масс спектрометриялық анықтау әдістері. Зертханалық зерттеу деректерін түсіндіру	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
4	Тәжірибелік сабақ. Антибиотиктердің емдік дәрілік мониторингі.	Антибиотиктерді қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, мөлшерлеу режимін, таңдауды, негіздеудің клиникалық және фармакологиялық тәсілдері. Антибиотиктердің белсенділігін анықтауға әсер ететін факторлар. Антибиотиктердің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын зерттеу әдістері.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback

	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Антибиотиктердің ТДМ. Антибиотиктердің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын зерттеу әдістері.	Антибиотиктердің ТДМ. Антибиотиктердің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын зерттеу әдістері. Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
5	Тәжірибелік сабақ. Бронхолитиктердің ТДМ	Бронхолитиктердің ТДМ. Бронхолитиктердің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын зерттеу әдістері. Функция бұзылған кезде бронходилататорларды қолдану ерекшеліктері Жеңіл.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Өкпе функция бұзылған кезде бронходилататорларды қолдану ерекшеліктері.	Өкпе функция бұзылған кезде бронходилататорларды қолдану ерекшеліктері. Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
6	Тәжірибелік сабақ. Аритмияға қарсы дәрілердің ТДМ	ТДМ аритмияға қарсы дәрілер. Аритмияға қарсы препараттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, мөлшерлеу режимі, таңдау, негіздеуге клиникалық-фармакологиялық тәсілдер. Дәрі-дәрмектің дұрыс режимі мен дозасын әр науқас үшін жеке анықтау.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Дәрі-дәрмектің дұрыс режимі мен дозасын әр науқас үшін жеке анықтау.	Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру Дәрі-дәрмектің дұрыс режимі мен дозасын әр науқас үшін жеке анықтау.	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
7	Тәжірибелік сабақ. Жүрек гликозидтерінің ТДМ	ТДМ жүрек гликозидтерінің. Қанда препарат концентрациясының қалыптасуына әсер ететін факторлар емнің белгілі бір кезеңдері ішінде пациенттің жағдайына байланысты препарат дозасының өзгеруі; емдеуге әсер ететін факторларды анықтау препараттың тиімді концентрациясын анықтау;	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Жүрек гликозидтерінің ТДМ. Белгілі бір емдеу кезеңдері ішінде пациенттің жағдайына байланысты препарат дозасын өзгерту.	Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру. Белгілі бір емдеу кезеңдері ішінде пациенттің жағдайына байланысты препарат дозасын өзгерту.	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»

8	Тәжірибеліксабақ. Антигипертензивті дәрілердің ТДМ	ТДМ - антигипертензивті дәрілердің. Антигипертензивті препараттарды қолданудың негіздемесіне, таңдауына, дозалау режиміне, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауға клиникалық- фармакологиялық тәсілдер. Антигипертензивті препараттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын зерттеу әдістері.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Аралық бақылау-1		ОН 1,2,4,5,6,7	2/3	Тапсырмалар, мақалаларды талдау	Ауызша сұрау
9	Тәжірибеліксабақ. Антикоагулянттардың ТДМ	Антикоагулянттардың ТДМ. Антикоагулянттардың әсер ету механизмі бойынша жіктелуі. көрсеткіштер, қолдануға қарсы көрсеткіштер және дозалау режимдері. МНҰ, АПТВ кезектен тыс анықтамасы. Тікелей емес (НФГ, НМГ, фондапаринукс).	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Антикоагулянттардың ТДМ.	Антикоагулянттардың ТДМ. Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
10	Тәжірибеліксабақ. Антиангинальді препараттардың ТДМ.	Антиангинальді препараттарды қолданудың негіздемесіне, таңдауына, дозалау режиміне, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауға клиникалық- фармакологиялық тәсілдер емделушілердің жағдайына байланысты препараттардың дозасын өзгерту мүмкіндігімен емдеудің әрбір кезеңінде болып жатқан өзгерістерді бақылау. Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Антиангинальді препараттардың ТДМ. Емделушілердің жағдайына байланысты препараттардың дозасын өзгерту мүмкіндігімен емдеудің әрбір кезеңінде болып жатқан өзгерістерді бақылау.	Антиангинальді препараттардың ТДМ. Емделушілердің жағдайына байланысты препараттардың дозасын өзгерту мүмкіндігімен емдеудің әрбір кезеңінде болып жатқан өзгерістерді бақылау.	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»

11	Тәжірибеліксабақ. Вирусқа қарсы препараттардың ТДМ.	Вирусқа қарсы препараттардың ТДМ. Вирустық инфекциялар терапиясы, қазіргі заманғы вирусқа қарсы препараттар. Covid-19 емдеу. Амантадиндер, арбидол, бонафтон, нуклеозидтердің туындылары, интерферондар. Антитретровирустық препараттар: кері транскрипция ингибиторлары, АИВ протеаза ингибиторлары.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Вирустық инфекциялар терапиясы, заманауи вирусқа қарсы препараттар.	Вирустық инфекциялар терапиясы, заманауи вирусқа қарсы препараттар. Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
12	Тәжірибеліксабақ. Диуретиктердің ТДМ	Диуретиктердің ТДМ. Диуретиктерді қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, мөлшерлеу режимі, таңдау, негіздеуге клиникалық-фармакологиялық тәсілдер. Табысты емдеуге қол жеткізу үшін дәрі-дәрмектің ең тиімді концентрациясын анықтау. Препараттардың белсенділігі мен концентрациясын анықтау әдістері.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Диуретиктерді сәтті емдеуге қол жеткізу үшін препараттың ең тиімді концентрациясын анықтау.	Диуретиктерді сәтті емдеуге қол жеткізу үшін препараттың ең тиімді концентрациясын анықтау. Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
13	Тәжірибеліксабақ. Ісікке қарсы препараттардың ТДМ.	Иммуносупрессанттардың емдік дәрілік мониторингі. Мүшені транспланттау жүргізілгеннен кейін дәрілік препаратты тағайындау кезінде; Транспланттаудан кейін препараттың концентрациясын анықтау және оның қандағы ауытқуының мониторингі қажет болған кезде; Дәрілік препарат аналогына немесе басқа препаратқа ауысқан кезде;	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Иммуносупрессанттардың ТДМ. Дәрілік препаратты қабылдау аясында уыттану симптомдары және жанама әсерлер пайда болған кезде.	Иммуносупрессанттардың ТДМ. Дәрілік препаратты қабылдау аясында уыттану симптомдары және жанама әсерлер пайда болған кезде.	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»

14	Тәжірибеліксабақ. Ісікке қарсы препараттардың ТДМ.	Ісікке қарсы препараттардың ТДМ. Нуклеин қышқылдарының синтезін іріктеп басатын ісікке қарсы антибиотиктер кешендерді қалыптастыру жолымен: оливомицин тобының антибиотиктері-митрамицин, актиномицин, антрациклин антибиотиктері. Антибиотиктер-ДНҚ модификаторлары: митомицин, брунеомицин, блеомицин, неокарциноустатин.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Ісікке қарсы препараттардың ТДМ. Антибиотиктер-ДНҚ модификаторлары	Ісікке қарсы препараттардың ТДМ. Антибиотиктер-ДНҚ модификаторлары. Комплекстерді қалыптастыру арқылы нуклеин қышқылдарының синтезін селективті түрде басатын антигуморлық антибиотиктер Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
15	Тәжірибеліксабақ. Нейролептиктердің ТДМ	Нейролептиктердің ТДМ. Фармакокинетикалық зерттеулер жүргізу (дәрілік заттардың биожетімділігі және биэквиваленттілігі; клиникалық зерттеулердің 1,2,3 фазасы), фармакодинамикалық мониторинг, қандағы биомаркерлерді анықтау; клиникалық және популяциялық фармакокинетикада есептеу және модельдеу бойынша қызметтер	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Нейролептиктердің құрамын бір мезгілде анықтау әдісі	Нейролептиктердің құрамын бір мезгілде анықтау әдісі	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»
16	Тәжірибеліксабақ. Антиконвульсанттардың ТДМ.	Антиконвульсанттардың ТДМ. Антиконвульсанттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, мөлшерлеу режимі, таңдау, негіздеуге клиникалық-фармакологиялық тәсілдер. Антиконвульсанттардың әсер ету механизмдері. Қандағы антиконвульсан препараттарының концентрациясын анықтау.	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Антиконвульсанттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, мөлшерлеу режимі, таңдау, негіздеуге клиникалық-фармакологиялық тәсілдер.	Антиконвульсанттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, мөлшерлеу режимі, таңдау, негіздеуге клиникалық-фармакологиялық тәсілдер.	ОН 4,5,6,7	2/3	Ғылыми мақалаларды іздеу және талдау	Презентациялар, эсселер, «Журнал клубы»

17	Тәжірибеліксабақ. Жүкті әйелдерде, балаларда және қарттарда ТДМ-тің ерекшеліктері	Жүкті әйелдерде, балаларда және қарттарда ТДМ-тің ерекшеліктері. Клиникалық зертханалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, нәтижелерді клиникалық тексеру	ОН1,2,3	3	Ғылыми мәліметтермен жұмыс	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Аралық бақылау-2		ОН 1,2,3,4,5,6,7	2/3	Тапсырмалар, мақалаларды талдау	Ауызша сұрау
	Пәннің жалпы сағат саны			150		
9.	Оқыту және сабақ беру әдістері					
9.1	Тәжірибелік сабақ	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау				
9.2	МӨЖ/ОМӨЖ	Шолу. Журнал клубы. Кохран кітапханасымен жұмыс. Medscape. Scopus. PubMed базаларымен жұмыс. Презентация.				
9.3	Аралық бақылау	Тестілеу, ситуациялық сұрақ				
10.	Бағалау критерийлері					
10.1	Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері					
№	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы	
ОН 1	Терапиялық дәрілік заттардың мониторингін ұйымдастыру және жүргізу бойынша білімін көрсетеді.	Терапевтік дәрілік мониторинг жүргізуге болатын дәрілік заттарды анықтауға қабілетсіз	Емдік дәрілік мониторинг жүргізуге болатын дәрілік заттарды анықтау кезінде қателіктер жібереді	Жекелеген фармакотерапиялық топтардың емдік дәрілік заттарына мониторинг жүргізу бойынша білімдерін көрсетеді	Түрлі фармакотерапиялық топтардың емдік дәрілік заттардың мониторингін ұйымдастыру және жүргізу бойынша білімдерін көрсетеді	
ОН2	Емдік дәрілік мониторинг үшін дәрі-дәрмектерді іріктеуді негіздей алады.	Терапиялық дәрілік мониторинг жүргізу үшін дәрілік заттарды таңдауды жүзеге асыруға қабілетсіз	Емдік дәрілік мониторинг жүргізу үшін дәрілік заттарды таңдау кезінде қателіктер жібереді	Кейбір терапевтік топтардың дәрілік заттарын терапевтік дәрілік бақылау үшін дәрілік препараттарды таңдауға болады	Әр түрлі терапевтік топтардың дәрілік заттарының терапиялық дәрілік мониторингі үшін дәрілік препараттарды таңдауды ғылыми негіздей алады	
ОН3	Дәрігерлердің, клиникалық фармакологтардың, клиникалық диагностикалық зертхана дәрігерлерінің кәсіби аралық бригадасында дәрілік мониторингті жүргізеді.	Терапевтік дәрілік мониторинг мәселелерін мамандармен талқылауға қабілетсіз	Терапевтік дәрілік мониторинг мәселелерін мамандармен талқылау кезінде қателіктер жібереді	Терапевтік дәрілік мониторинг үшін клиникалық фармакологпен тар байланысады	Дәрігерлердің, клиникалық фармакологтардың, клиникалық диагностикалық зертхана дәрігерлерінің кәсіби аралық бригадасында дәрілік мониторингті жүргізеді.	
ОН4	Дәрілік заттардың адам ағзасына уытты әсерін алдын алуға және негіздеуге қабілетті.	Дәрілік заттардың адам ағзасына уытты әсерін негіздей және алдын ала алмайды.	Дәрілік заттардың жағымсыз әсерлерінің алдын алу және жою үшін емдік дәрілік мониторинг нәтижелерін түсіндіру кезінде елеулі қателіктер жібереді	Дәрілік заттардың адам ағзасына уытты әсерін негіздеу кезінде қателіктер жібереді	Емдік дәрілік мониторинг нәтижелерін білімін, түсінігін және практикалық қолдануын көрсетеді. Дәрілік заттардың адам ағзасына уытты әсерін алдын алуға және негіздеуге қабілетті.	

ОН5	Препаратқа жеке реакцияға әсер ететін факторларды анықтай алады.	Кейбір препараттарға жеке реакцияға әсер ететін факторларды анықтай алмайды.	Кейбір препараттарға жеке реакцияға әсер ететін факторларды анықтауда қателіктер жібереді.	Кейбір препараттарға жеке реакцияға әсер ететін факторларды анықтай алады.	Препаратқа жеке реакцияға әсер ететін факторларды анықтай алады.
ОН6	Дәрілік заттардың жағымсыз әсерлерінің алдын алу және анықтау, емдік дәрілік мониторингті бағалау бойынша кәсіби топта жұмыс істей алады	Кәсіби аралық топта емдік дәрілік мониторинг мәселелерін талқылауға қабілетсіз	Кәсіби аралық топта емдік дәрілік мониторинг мәселелерін талқылау кезінде қателіктер жібереді	Дәрілік заттардың концентрациясын анықтау үшін зертханалық дәрігерлермен кәсіби топта жұмыс істей алады	Дәрілік заттардың жанама әсерлерінің алдын алу және анықтау, дәрілік заттардың мониторингін бағалау бойынша кәсіби топта жұмыс істей алады
ОН7	Ғылыми әдебиеттерді зерделеу, конференцияларға, оқыту семинарларына қатысу және т. б. арқылы емдік дәрілік мониторингтің білімі мен дағдыларын дербес дамытады.	Ғылыми әдебиеттерді зерделеу арқылы емдік дәрілік мониторингтің білімі мен дағдыларын дамыта алмайды	Ғылыми әдебиеттерді зерделеу арқылы емдік дәрілік мониторингтің білімі мен дағдыларын дербес дамыта алмайды, терең тәлімгерлік қажет	Тәлімгерлермен, оқытушылармен ғылыми әдебиеттерді зерделеу арқылы емдік дәрілік мониторингтің білімі мен дағдыларын дамытуға қабілетті	Ғылыми әдебиеттерді зерделеу, конференцияларға, оқыту семинарларына қатысу және т. б. арқылы емдік дәрілік мониторингтің білімі мен дағдыларын дербес дамытады.

10.2 Оқыту әдістері мен технологияларын бағалау критерийлері

Практикалық сабаққа арналған тексеру парағы

**Бұл тапсырманың сұрақтарына ауызша жауап беру:
Ең көбі 100 ұпай жинайтын шамамен 3 сұрақ**

1	Жауап беру кезінде магистрант рұқсат бермеген жағдайда белгіленіз кез келген қателер немесе дәлсіздіктер. Теорияларға, концепцияларға бағдарланған және оқытылатын пән бойынша бағыт-бағдар беріп, оларға сыни баға береді бағалау, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін пайдаланады.	90-100
2	Жауап беру кезінде магистрант рұқсат бермеген жағдайда белгіленіз жауапта өрескел қателер, шамалы дәлсіздіктер немесе іргелі қателерді студенттің өзі түзете алды мұғалімнің көмегімен бағдарламалық материалды жүйелеу.	70-89
3	Жауап кезінде магистрант рұқсат етсе қойылады тек оқу-тәрбиені ғана шектелген дәлсіздіктер мен принципсіз қателер мұғалім көрсеткен әдебиет, тәжірибелі материалды ұйымдастырудағы қиындықтар	50-69
4	Жауап кезінде магистрант рұқсат етсе қойылады іргелі қателер, тақырып бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс істемеді дәрістер; пәннің ғылыми терминологиясын қолдануды білмейді, өрескел стилистикалық және логикалық қателермен жауап береді.	0-50
	Рефлексиялық күнделік Тақырып Рефлексия сұрақтарына жауап беру Мен бүгін не білдім? Тағы не білгім келеді? 1. Алынған тәжірибе	Күнделіктің барлық сұрақтарына жауап беру кезінде 100 балл қойылады Күнделіктің 60 тан астам сұрағына жауап бергенде 80 балл қойылады

- Не болды, сіздің оқиғаның сипаттамасы – осы тәжірибені талдаңыз а.зерттеу жобаларында, дәрістерде, презентацияларда, заттай зерттеулерде немесе басқа оқу процестерінде жұмыс кезінде жазбалар алыңыз.

2. Жазбаларыңызды / тәжірибеңізді талдаңыз және олардың ішінен күнделікке назар аударатын бөлікті таңдаңыз.

a. таңдалған мәселелер туралы ойларыңызды, сезімдеріңізді, пікірлеріңізді және пікірлеріңізді жазыңыз, түсініктеме беріңіз, сұрақтар қойыңыз, сынға алыңыз және дауласыңыз.

b. оқу журналында әрқашан өз ойларыңыз бен дәлелдеріңізді көрсеткеніңізге көз жеткізіңіз.

c. ойлануға арналған пайдалы сұрақтар:

Осы сабаққа дейін білмеген нәрселердің қайсысын білдіңіз? Сіз мүлдем жаңа нәрсе білдіңіз бе? Сізді бір нәрсе таң қалдырды ма? Мысалы, сіз білген ақпарат, әріптестеріңіздің мәселені шешу тәсілі немесе қандай да бір оқиғаға реакцияңыз? Сізге қиын нәрсе болды ма? Неліктен? Сізге қарапайым нәрсе болды ма? Неліктен? Қандай да бір проблемалар туындады ма? Сіз оларды қалай шештіңіз? Егер сіз қайтадан сол мәселеге тап болсаңыз, басқаша әрекет етер ме едіңіз?

3. Алынған тәжірибе туралы ойлау нәтижесінде алынған қорытындыларды көрсетіңіз – оқу сәттері.

4. Соңында, болашақта қандай оқу сәттерін жүзеге асырғыңыз келетінін шешіп, іс-қимыл жоспарын жасаңыз- мүмкіндігінше дәл, ол шынайы және сіз оны жүзеге асыра аласыз

a. сіз не істеуді жоспарлап отырсыз?

b. мұны қашан жоспарлайсыз?

c. мұны қалай жоспарлайсыз?

Күнделіктің 50 сұрағына жауап бергенде 60 балл қойылады

МӨЖ-ге арналған тексеру парағы

**Тексеру парақшасы
«Журнал клубы»**

Критерий	Балл								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тақырыпты / мақаланы таңдау (мысалы, қазіргі, ғылыми немесе клиникалық құндылығы, жаңа, даулы)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Негізгі ақпарат және тақырыпты меңгеру (мысалы, мақаланы түсіну үшін тиісті фон беріледі; материалды анық меңгеру)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Зерттеу нәтижелерін түсіндіру мүмкіндігі (мысалы, дәл, анық және қысқаша түсініктемелер беру)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Зерттеу нәтижелерін талдау мүмкіндігі (мысалы, авторлардың пікірлерін үстірт қараудың орнына мақалаға барабар терең шолуды қамтамасыз ету)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Слайдтардың анықтығы мен көрсетілімі (мысалы, шамадан тыс мәтінді, көп сөзді және ретсіздікті болдырмау) Әр слайд үшін берілген ақпараттық тақырыптар)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сандар мен графиктерді қолдану (мысалы, түсінуге оңай, дұрыс пайдаланылған жапсырма(лар) анық және қысқа)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Слайд стилі (мысалы, PowerPoint құралдарын пайдалану). Слайдтар эстетикалық тартымды, жапсырмалар дұрыс пайдаланылған, анық және қысқа.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сөйлеу (мысалы, жеткілікті дыбыс, жылдамдық, интонацияны тиімді пайдалану, үзіліс)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сыртқы түрі, сөйлеу мәнері (ым-ишара әсерлі, бірақ шамадан тыс емес, көзбен байланыс орнату, аудитория алдындағы поза, подиумды пайдалану)	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Әсер ету қабілеті (мысалы, презентация тегіс, тәжірибе сезіледі. Әзіл орынды қолданылды ма? Сенімділік көрсету.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тақырыпты / мақаланы тандау (мысалы, қазіргі, ғылыми немесе клиникалық құндылығы, жаңа, даулы)	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Аралық аттестатау (жазбаша)

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
Білім алушы барлық қойылған сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне (өте жақсы) сәйкес толық жауап берді	4,0	95-100	Өте жақсы
Білім алушы барлық қойылған сұрақтар мен тапсырмаларға толық жауап берді	3,67	90-94	
Білім алушы берілген сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне (жақсы) сәйкес кішігірім қателіктер (1-2) жібере отырып жауап берді	3,33	85-89	Жақсы
	3,0	80-84	
Білім алушы берілген сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне сәйкес кішігірім қателіктер (3 және одан да көп) жібере отырып жауап берді	2,67	75-79	Қанағаттанарлық
	2,33	70-74	
Білім алушы пәннің мазмұнына сәйкес келмейтін елеулі қателіктер жібереді	2,0	65-69	
	1,67	60-64	
	1,33	55-59	
Білім алушы пәннің мазмұнына сәйкес келмейтін елеулі қателіктер жібереді	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
	0,5	25-49	
Білім алушы оқу нәтижесіне (қанағаттанарлықсыз) сәйкес елеулі қателіктер жібереді	0	0-24	

Білімді бағалаудың көпбалдық жүйесі

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	

FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

11. Оқу ресурстары

Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақ онымен шектелмейді: мәліметтер базасы, анимациялық симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электронды анықтамалық материалдар (мысалы: видео, аудио, дайджест)

ОҚМА Репозиторийі <http://lib.ukma.kz/repository/>
 2. Республикалық жоғары оқу орындары аралық электрондық кітапхана <http://rmebrk.kz/4.> «Аknurpress» сандық кітапхана <https://aknurpress.kz/login>
 «Зан» нормативтік-құқықтық актілер базасы <https://zan.kz/ru>
 6. «Параграф Медицина» ақпараттық жүйесі <https://online.zakon.kz/Medicine/> 7. Thomson Reuters (Web of science) www.webofknowledge.com
 8. Science Direct <http://www.sciencedirect.com/>
 9. Scopus <https://www.scopus.com/>

Электрондық оқулықтар

1. Клиническая фармакология [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. Г. Кукуеса, А. К. Стародубцева. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (41,8 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2012. - 840 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
 2. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н. Ж., Джакипбекова З. К., Орманов Т. Н. Шымкент, 2018 ж.
 3. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер-класс [Электронный ресурс] : учебник. - Электрон. текстовые дан. (63,5 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
 4. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).

Әдебиет

Негізгі әдебиеттер

1. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст] : учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова. - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Құлмағамбетов, И. Р. Клиникалық фармакология. II-бөлім: оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : Эверо, 2014. - 392 бет.с.
3. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. - 406 бет.с
5. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : учеб. пособие / Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова. - ; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
6. Рахимов Қ. Д. Фармакология: оқу құралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
7. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
8. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 1-кітап : оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы : Эверо, 2013. - 656 бет.с. 8. Орманов Н. Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с. 9. Фармакология: учебник/под ред. Р. Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2013. - 832 + эл.
10. Орманов Н. Ж. Фармакотерапия. 1-кітап : оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Шымкент: ЮКГФА, 2012. - 500 бет.с.
11. Орманов Н. Ж. Фармакотерапия. II-кітап: оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Шымкент: ОҚМФА, 2012. - 416 бет.с

Ағылшын тілінде

1. Katzung, Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGraw-Hill Education, 2018. - 1250 p.
2. Goodman and Gilman's A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text] : textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. - 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет с.2.МашковскийМ.Д.Лекарственные средства.16.-издание.перераб.,доп.ииспр.М.Новаяволна.2017. –1216с.
3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.-Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
4. Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. -784 с.-
5. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий/ С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид =Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученымсоветом КГМУ. -Алматы:Эверо, 2013.-132 с.
6. ОрмановН. Ж. Жалпырецептура. Жалпыфармакология:оқуқұралы.-Шымкент:"RISO", 2013. -76 бет.с.
7. ОрмановН. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие/ ЮКГФА. - ; Утв. на ученом СоветеЮКГФА. -Алматы:Эверо,2013. -138 с.
8. Орманов Н. Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология :оқуқұралы / Н. Ж. Орманов, Н. Р. Сырманова, Л. Н.Орманова; ҚР ДСМ;ОҚММА. -Алматы :Эверо, 2012. -102 бет.с.

12. Пән саясаты

1. Практикалық сабақтарда белсенді болу;
 2. Топта жұмыс жасай білу;
 3. Практикалық сабақтармен ОМӨЖ және МӨЖ сабақтарының кестесінен сәйкес күн сайын тапсырмаларды орындауы қажет;
 4. Сабақта белсенділік танытпаған және тапсырманы орындамаған жағдайда, жаза шаралары қолданылады және практикалық сабақ бойынша балл төмендейді;
 5. Пікірталастарға қатысу, жеке және топтық тапсырмаларды орындау, зерттеулер жүргізу және басқару ресурстарды орындау;
 6. Сабақтарды сәбітсіз жібермеу;
 7. Сыртқы түрі ұқыпты болу керек;
 8. Практикалық сабақтарда белсенді болу;
 9. Сабаққа кешікпеу;
 10. Жұмыс орнын таза ұстау. Қашықтықтан оқыту жағдайында
 1. Студенттің қажетті техникалық жабдығы болуы (ноутбук, смартфон);
 2. Тұрақты интернет байланысы болуы;
 3. Алдынала орнатылған байланыс бағдарламалары ZOOM, Webex және т.б. болуы;
 4. Күнгізбелік жоспар бойынша қашықтықтан оқыту кезінде байланыста болуы;
 5. АИС Platonus платформасына тапсырмалардың келгенін уақытында қарап отыруы;
 6. Тапсырмаларды орындаудың соңғы мерзімдерін қадағалап отыру, кешіктірмей жүктеу;
- Тапсырмаларды уақытында орындау, орындалған тапсырмаларды АИС Platonus, Mail.ru, Whatsapp платформалары арқылы қойылған мерзім ішінде жіберу. Әр қатыспаған дәріс үшін аралық бақылаудың бағасы 1 баллға төмендейді, әр жіберілген ОМӨЖ сабағы үшін МӨЖ бағасы 2 баллға төмендейді. Емтиханға жіберілу рейтингі практикалық сабақтың орташа баллынан, МӨЖ, аралық бақылаудан тұрады. Пән бойынша емтиханға жіберудің қорытынды рейтингі нәтижесінде 50 баллды (60%) құрауы керек.

13. Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат

Магистранттың жазбаша, емтиханға жауап беру кезінде, зерттеу барысында, өз ұстанымын білдіруде, оқытушылармен, магистранттармен және әкімшілікпен қарым-қатынаста адалдығын білдіру, академиялық адалдық принциптері мен мәдениетінің маңыздылығын түсіну. Қорытынды баға (100%) = жіберу рейтингі (60%) + қорытынды бақылау (40%)

ONȚŪSTIK-QAZAQSTAN

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044-41/16

Пәннің жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус)

16 беттің 14 беті

Жіберу рейтингі (60%) = межелік бақылаулардың орташа бағасы (20%) + ағымдық бақылаудың орташа бағасы (40%)

Аралық бақылаулардың орташа бағасы = аралық бақылау1 + аралық бақылау2

Ағымдағы бақылаудың орташа бағасы = МӨЖ бойынша орташа бағаны есепке ала отырып ағымдағы бағалардың орта арифметикалық қоспасы

Қорытынды баға (100%) = АБ ор x 0,2 + Ағ ор x 0,4 + ҚР x 0,4

Ағ ор - ағымдағы бақылаудың орташа бағасы ҚР - қорытынды бақылау бағасы

Магистранттың оқу пәнін меңгеру деңгейі халықаралық практикада қабылданған сандық эквиваленті бар әріптік жүйеге (оң бағалар, кему шамасына қарай "А" - дан "D" - ге дейін және "қанағаттанарлықсыз" - "FX", "F") және дәстүрлі жүйе бойынша бағаларға сәйкес келетін 100 балдық шкала бойынша бағаланады.

14 Бекіту және қайта қарау

Кафедра бекітілген күні	Хаттама № 10 15.05.2023	Кафедра меңгерушісі, Т.А.Ж.	Қолы
		Токсанбаева Ж.С.	
ББҚ мақұлданған күні	Хаттама № 11 05.06.2023	ББҚ төрағасының Т.А.Ж.	Қолы
		Садькова А.Ш.	

OҢTҮSTIK-QAZAQSTAN
MEDISINA
AKADEMIASY

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY
АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

Пәннің жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус)

044-41/16

16 беттің 15 беті

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казахстанска

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

Пәннің жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус)